

MINISTRI MÄÄRUS

Nr

**Euroopa Liidu ametnike pensioniõiguste üle
arvestuse pidamise kord**

Määrus kehtestatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse § 12 lõike 2¹ alusel.

**1. peatükk
ÜLDSÄTTED**

§ 1. Reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse Euroopa Liidu institutsioonide ametnike pensioniõiguste rahalisteks vahenditeks ümberarvutamise ja nende summade riikliku pensionikindlustuse vahenditesse või Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi ülekandmise ning vastavate andmete edastamise ja arvestuse pidamise kord, arvestades nõukogu määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja Euroopa ühenduste muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT L 56, 04.03.1968, lk 1–7) (edaspidi *personalieeskirjad*).

§ 2. Mõisted

Määruses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeem – pensioniskeem personalieeskirjade V jaotise 3. peatüki VIII lisa tähenduses;
- 2) rahalised vahendid – personalieeskirjade VIII lisas sätestatud pensioniõiguste rahaline väärtus, riikliku pensionikindlustuse seaduse § 42¹ lõikes 1 nimetatud vanaduspensionide õiguste rahaline väärtus või kogumispensionide seaduse § 2 lõike 1 punktis 1 nimetatud kogumispensionide osakute väärtus ning sama seaduse §-s 3¹ nimetatud pensioni investeerimiskontol olev summa ja selle konto kaudu soetatud finantsvara väärtus.

**2. peatükk
TEABE HALDAMINE JA RAHALISTE VAHENDITE ÜLEKANDMINE**

1. jagu

Teabe edastamine ja rahaliste vahendite ülekandmine Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemist riikliku pensionikindlustuse vahenditesse

§ 3. Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemist laekuv teave ja selle haldamine ning laekunud summade ümberarvutamine vanaduspensionioigusteks

(1) Sotsiaalkindlustusamet teavitab 15 tööpäeva jooksul pärast Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemist isiku pensioniõigustele vastavate rahaliste vahendite riikliku pensionikindlustuse vahenditesse ülekandmise teate saamist:

1) Maksu- ja Tolliametit nimetatud rahaliste vahendite eeldatavast laekumisest, edastades talle riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 3 sätestatud pensionikindlustatu (edaspidi *pensionikindlustatu*) isikuandmed ja laekuva summa suuruse;

2) Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi rahaliste vahendite vastuvõtmise valmidusest, edastades talle Maksu- ja Tolliameti tulukonto ja viitenumbri.

(2) Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemist rahaliste vahendite laekumisel Maksu- ja Tolliameti tulukontole kannab Maksu- ja Tolliamet nimetatud vahendid 15 tööpäeva jooksul riigieelarve riikliku pensionikindlustuse vahenditesse.

(3) Sotsiaalkindlustusamet arvutab laekunud rahalised vahendid vanaduspensionioigusteks ümber, kasutades järgmisi valemeid:

$$c_{2020}^{\leq 2020} = \frac{SM_PK_t}{ISM_t} \times \frac{\left(\frac{2021_{m=1} - a}{12}\right)}{\left(\frac{b - a + 1}{12}\right)}$$

$$c_t^{\geq 2021} = \frac{SM_PK_t}{ISM_t} \times \frac{\left(\frac{b - 2021_{m=1} + 1}{12}\right)}{\left(\frac{b - a + 1}{12}\right)}$$

$$e_t = \min\left(1, \frac{SM_PK_t / \left(\frac{b - a + 1}{12}\right)}{SM_AM_t}\right) \times \frac{(b - 2021_{m=1} + 1)}{12}$$

$$d_t = (e_t + c_t^{\geq 2021}) \times 0,5,$$

kus

a – töötamise algus, kuu täpsusega;

b – töötamise lõpp, kuu täpsusega;

t – aasta, millal laekuvad rahalised vahendid ja millele kantakse osakud;

$c_{2020}^{\leq 2020}$ – kindlustusosakute hulk perioodil kuni 2020 (k.a), mis kantakse aastale 2020;

$c_t^{\geq 2021}$ – kindlustusosakute hulk alates 2021. aastast (k.a), mis kantakse aastale t ;

d_t – ühendosakute hulk alates 2021. aastast (k.a), mis kantakse aastale t ;

e_t – solidaarosakute hulk alates 2021. aastast (k.a), mis kantakse aastale t ;

m – kuu tähistus;

SM_PK_t – rahalised vahendid, mis laekuvad aastal t ;

ISM_t – keskmine isikustatud sotsiaalmaksu summa aastal t ;

SM_AM_t – sotsiaalmaksu alammäära pensionikindlustuse osa aastal.

(4) Rahaliste vahendite pensioniõigusteks ümberarvutamisel lähtutakse alates 2021. aastast rahaliste vahendite laekumise aasta jaanuarikuu töötasu alammäärast.

(5) Rahaliste vahendite pensioniõigusteks ümberarvutamisel lähtutakse rahaliste vahendite laekumise aasta isikustatud sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa keskmisest suurusest. Kui isikule määratakse pension enne järgmise aasta 1. aprilli, lähtutakse ümberarvutamisel rahaliste vahendite laekumise aasta isikustatud sotsiaalmaksu pensionikindlustuse osa arvestuslikust keskmisest suurusest.

2. jagu

Teabe edastamine ja rahaliste vahendite ülekandmine Eesti pensionisüsteemist Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi

§ 4. Pensioniõiguste ümberarvutamine rahalisteks vahenditeks

(1) Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemist pensionikindlustatu kohta tema pensioniõigustele vastavate rahaliste vahendite ülekandmise teate saamisel arvutab Sotsiaalkindlustusamet riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensioniooniõigused rahalisteks vahenditeks §-s 5 esitatud valemi alusel.

(2) Kui pensionikindlustatu on kohustatud isik või oli kohustatud isik, kelle kohustusliku kogumispensioni makse tasumise kohustus on lõppenud seoses kogumispensionide seaduse §-s 27³ nimetatud makse tasumisest vabastamise avalduse esitamisega, teavitab Sotsiaalkindlustusamet lõikes 1 nimetatud teatest viivitamata pensioniregistri pidajat (edaspidi *registripidaja*).

(3) Kui lõikes 2 nimetatud isikule on avatud pensioni investeerimiskonto, on ta kohustatud selle konto kaudu soetatud finantsvara võõrandama, sealhulgas lõpetama finantsvara soetamisel sõlmitud lepingud, ning teavitama Sotsiaalkindlustusametit oma pensioni investeerimiskontol oleva summa suurusest.

(4) Registripidaja esitab Sotsiaalkindlustusametile andmed isiku pensionikontol olevate kõigi osakute tagasivõtmishinna kohta kolme tööpäeva jooksul lõikes 2 nimetatud teate saamisest arvates või lõikes 3 nimetatud juhul Sotsiaalkindlustusametilt vastava päringu saamisest arvates.

(5) Sotsiaalkindlustusamet arvutab Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi ülekantavad rahalised vahendid teavitamise päeva seisuga, summeerides lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud väärtused.

(6) Sotsiaalkindlustusamet teavitab Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi viivitamata lõikes 1 nimetatud teates soovitud andmetest, sealhulgas lõikes 5 nimetatud ülekantavate rahaliste vahendite väärtusest.

§ 5. Valem vanaduspensioniooniõiguste ümberarvutamiseks rahalisteks vahenditeks

(1) Sotsiaalkindlustusamet arvutab vanaduspensioniooniõigused ümber rahalisteks vahenditeks, kasutades järgmist valemit:

$$R = S \cdot {}_{t-x} \ddot{a}_x^{(m)},$$

kus

$$S = 12 \cdot (b \cdot n_1 + c \cdot n_2 + d \cdot n_3)$$

ja

$${}_{t-x} \ddot{a}_x^{(m)} = {}_{t-x} \ddot{a}_x - \frac{m-1}{2m} \cdot v^{t-x} \cdot {}_{t-x} p_x,$$

kus

$${}_{t-x} \ddot{a}_x = \ddot{a}_x - \ddot{a}_{x:\overline{t-x}|} = \sum_{k=0}^{\omega-x-1} {}_k p_x \cdot v^k - \sum_{k=0}^{t-x-1} {}_k p_x \cdot v^k = \sum_{k=t-x}^{\omega-x-1} {}_k p_x \cdot v^k,$$

kus

${}_{t-x} \ddot{a}_x^{(m)}$ – $(t - x)$ aastat edasilükatud m korda aastas perioodi alguses makstava annuiteedi aktuaarne nüüdisväärtus vanuses x ,

${}_{t-x} \ddot{a}_x$ – $(t - x)$ aastat edasilükatud perioodi alguses makstava annuiteedi aktuaarne nüüdisväärtus vanuses x ,

\ddot{a}_x – perioodi alguses makstava annuiteedi aktuaarne nüüdisväärtus vanuses x ,

$\ddot{a}_{x:\overline{t-x}|}$ – perioodil x -st $(t - x)$ -ni perioodi alguses makstava annuiteedi aktuaarne nüüdisväärtus vanuses x ,

${}_k p_x$ – tõenäosus, et isik, kes on vanuses x , elab vanuseni $(x + k)$,

${}_{t-x}p_x$ – tõenäosus, et isik, kes on vanuses x , elab vanuseni $(x + t - x)$ ehk vanuseni t ,
 $v = \frac{1}{1+i}$, kus i on intressimäär,
 R – vanaduspensionioigustele vastavad rahalised vahendid,
 S – pensionikindlustatu pensioni suurus,
 b – pensionikindlustatu pensionioiguslike staažiaastate summa,
 c – pensionikindlustatu kindlustusosakute summa,
 d – pensionikindlustatu ühendosakute summa,
 n_1 – pensionioigusliku staažiaasta aastahinde väärtus arvutamise hetkel,
 n_2 – pensionikindlustatu kindlustusosaku aastahinde väärtus arvutamise hetkel,
 n_3 – pensionikindlustatu ühendosaku aastahinde väärtus arvutamise hetkel,
 t – pensionikindlustatu vanus hetkel, mil algavad pensioniväljamaksed,
 x – pensionikindlustatu vanus rahaliste vahendite arvutamise hetkel,
 ω – suremustabelites kasutatav maksimaalne vanus,
 k – summeerimisindeks,
 v – diskonteerimiskordaja,
 m – aasta jooksul väljamakse tegemise kordade arv, $m = 12$.

(2) Lõikes 1 esitatud valemis kasutatav intressimäär on Euroopa Liidu statistikaameti (Eurostat) igal aastal avaldatav euroala riikide kümneaastase tähtajaga valitsusvõlakirjade intressimäärade keskmine.

(3) Lõikes 1 esitatud valemi arvutused põhinevad Statistikaameti viimati avaldatud meeste ja naiste ühtse elutabeli näitajatel.

§ 6. Rahaliste vahendite arvutamine ja kandmine Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi

(1) Kinnituse saamisel Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemist selle kohta, et isik soovib tema pensionioigustele vastavate rahaliste vahendite ülekandmist Eesti pensionisüsteemist Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi, arvutab Sotsiaalkindlustusamet § 5 alusel rahaliste vahendite suuruse ülekande tegemise päeva seisuga.

(2) Kui pensionikindlustatu on § 4 lõikes 2 nimetatud isik, teavitab Sotsiaalkindlustusamet viivitamata registripidajat lõikes 1 nimetatud kinnituse saamisest. Registripidaja korraldab viie tööpäeva jooksul teate saamisest arvates isiku pensionikontol olevate kõigi osakute tagasivõtmise vastavalt kogumispensionide seaduses sätestatule ning kannab vastava summa viivitamata üle Sotsiaalkindlustusametile.

(3) Kui pensionikindlustatu on § 4 lõikes 3 nimetatud isik, teavitab Sotsiaalkindlustusamet teda viivitamata lõikes 1 nimetatud kinnituse saamisest. Isik laseb viie tööpäeva jooksul teate saamisest arvates talle pensioni investeerimiskonto avanud krediidasutusel kanda sellel kontol oleva summa üle Sotsiaalkindlustusameti näidatud pangakontole.

(4) Enne ülekande tegemist kontrollib isikule pensioni investeerimiskonto avanud krediidasutus, et kogu selle konto kaudu soetatud finantsvara on võõrandatud, sealhulgas finantsvara soetamisel sõlmitud lepingud lõppenud ja võõrandamise käigus saadud raha pensioni investeerimiskontole laekunud. Käesolevas lõikes sätestatud võõrandamise ja raha laekumise tingimust ei kohaldata sellise finantsvara suhtes, mille võõrandamine, sealhulgas finantsvara soetamisel sõlmitud lepingu lõpetamine, ei ole teise osalise suhtes pankrotimenetluse algatamise, krediidasutuse suhtes väljakuulutatud moratoriumi või kriisilahendusmenetluse algatamise, kindlustusandjale kehtestatud erirežiimi või õigusaktides sätestatud muu tagajärgedelt sarnase sündmuse või toimingu tõttu seaduse kohaselt võimalik.

Nimetatud põhjuste äralangemise järel pensioni investeerimiskontole laekuva raha suhtes kohaldatakse lõikes 7 sätestatut.

(5) Kui lõikes 3 nimetatud isiku pensionikontol on osakuid, teavitab Sotsiaalkindlustusamet viivitamata registripidajat lõikes 1 nimetatud kinnituse saamisest ja lõikes 3 sätestatud raha laekumisest. Registripidaja korraldab lõike 2 teises lauses sätestatud korras osakute tagasivõtmise ja Sotsiaalkindlustusametile ülekande tegemise.

(6) Kui § 4 lõikes 2 või 3 nimetatud isiku pensionikontol on osakuid, mille tagasivõtmine on investeerimisfondide seaduse alusel keelatud, kohaldatakse nende osakute suhtes lõikes 2 või 5 sätestatut pärast seda, kui osakute tagasivõtmise piirangud on ära langenud. Lõike 2 teises lauses sätestatud tähtaega arvestatakse nimetatud piirangute äralangemisest.

(7) Kui § 4 lõikes 3 nimetatud isiku pensioni investeerimiskontole laekub pärast Sotsiaalkindlustusametile lõikes 3 sätestatud ülekande tegemist raha, laseb isik talle pensioni investeerimiskonto avanud krediitdiasutusel kanda selle lõikes 3 sätestatud korras üle Sotsiaalkindlustusametile.

(8) Sotsiaalkindlustusamet kannab käesolevas paragrahvis nimetatud summad viie tööpäeva jooksul nende laekumisest arvates Euroopa Liidu institutsioonide pensioniskeemi arvelduskontole ning teavitab nimetatud summade ülekandmisest Maksu- ja Tolliametit.

§ 7. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 1. novembril 2025. a.

(allkirjastatud digitaalselt)

Karmen Joller
sotsiaalminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Maarjo Mändmaa
kantsler